

Bài 2

Lào thuyt cóu

TS. Tran Thi Hong Viet- NEU

L^àthuy^t c^óu- s^ẽ l^àa ch^{ọn} c^á ng- ^oi mua

- Sự tác động lẫn nhau giữa sở thích và hạn chế ngân sách là nguyên nhân dẫn đến việc lựa chọn của con ng- ời

Các nhân tố truyền thông của cua

- Giá của bản thân hàng hoá
- Thu nhập của người tiêu dùng
- Giá các hàng hoá liên quan
- Thị hiếu người tiêu dùng

Các nhân tố khía cạnh của cung

- Chính sách của chính phủ: thông tin, lãi suất
- Sự sẵn có của tín dụng
- Quảng cáo

co dān cāu

- Là th- ớc đo sự nhạy cảm của l- ợng cầu đối với sự thay đổi của các nhân tố ảnh h- ưởng
- Là phần trăm thay đổi của l- ợng cầu đ- ợc gây ra bởi một phần trăm thay đổi trong các yếu tố ảnh h- ưởng
- $Q_x^d = f(P_x, P_y, I, \dots)$
- Các loại:
  - Hệ số co dãn của cầu theo giá: E_p
  - Hệ số co dãn của cầu theo thu nhập: E_I
  - Hệ số co dãn của cầu theo giá chéo: E_{xy}

Điều kiện của cầu cung theo giá

- Phần trăm thay đổi của I- ợng cầu đ- ợc gây ra bởi một phần trăm thay đổi của giá

$$E_p = \frac{\% \Delta Q_d}{\% \Delta P} = \frac{\Delta Q_d / Q_d}{\Delta P / P} = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \times \frac{P}{Q}$$

Eg.: $P_1=8$; $P_2=6$;

$Q_1=40$; $Q_2=60$

$E_p = -2$

Co dັn Ăn iợm

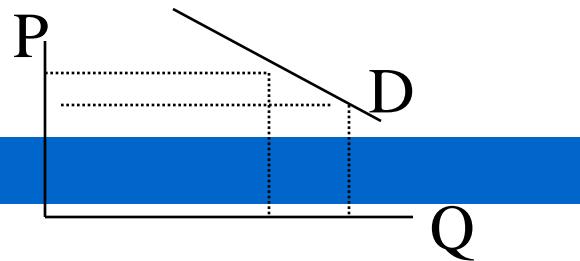
- Co dັn đີem: (thay đổi nhິ, tần suất liên tục)

$$E_p^A = \frac{dQ_d}{dP} \times \frac{P}{Q_d}$$

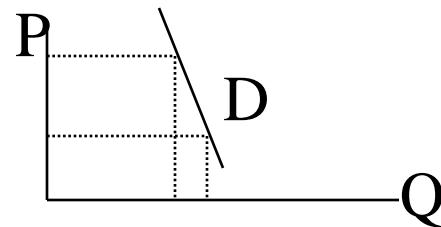
$$\longrightarrow E_p^A = Q'_{(p)} \times \frac{P}{Q_d}$$

Phân loại co dãn của cầu theo gi

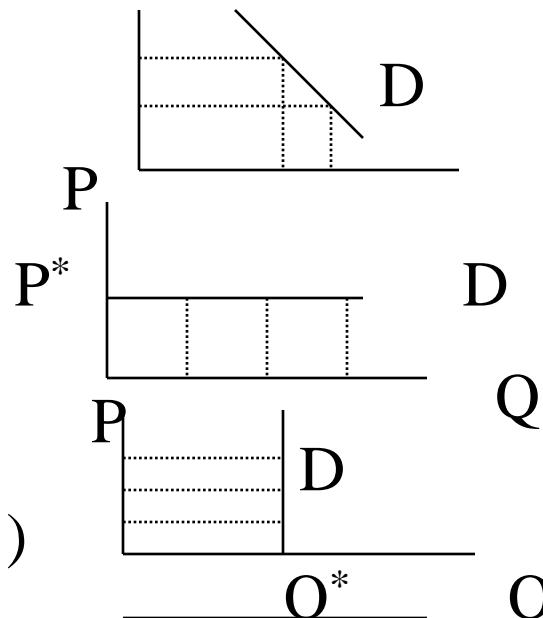
$|E_p| > 1$: cầu **co dãn**
theo giá, ($\% \Delta Q > \% \Delta P$)

$|E_p| < 1$: cầu **không co dãn**
theo giá, ($\% \Delta Q < \% \Delta P$)

$|E_p| = 1$: cầu **co dãn đơn vị**,
($\% \Delta Q = \% \Delta P$)

$|E_p| = \infty$: cầu **hoàn toàn co dãn**, ($\% \Delta P = 0$)

$|E_p| = 0$: cầu **hoàn toàn không co dãn**, ($\% \Delta Q = 0$)

Các nhân tố ảnh hưởng đến nhu cầu theo giờ

- Sự sẵn có của hàng hóa thay thế
- Tỷ lệ ngân sách dành cho hàng hóa
- Sự cấp bách của nhu cầu
- Thời gian
- Tính chất của hàng hóa là xa xỉ hay thiết yếu

co dñh cña cùu theo thu nhöp

- Là phần trăm thay đổi của l- ợng cầu chia cho phần trăm thay đổi của thu nhập

$$E_I = \frac{\% \Delta Q}{\% \Delta I}$$

- Phân loại:

$E_I > 0$ hàng hóa thông th- ờng

$E_I > 1$ hàng hóa xa xỉ,

$0 < E_I < 1$ hàng hóa thiết yếu

$E_I < 0$: hàng hóa thứ cấp

co d_n c_a c_u theo gi_{ch}o

- Là phần trăm thay đổi trong l-ợng cầu của một hàng hóa chia cho phần trăm thay đổi trong giá của hàng hóa kia.

$$E_{xy} = \frac{\% \Delta Q_x}{\% \Delta P_y}$$

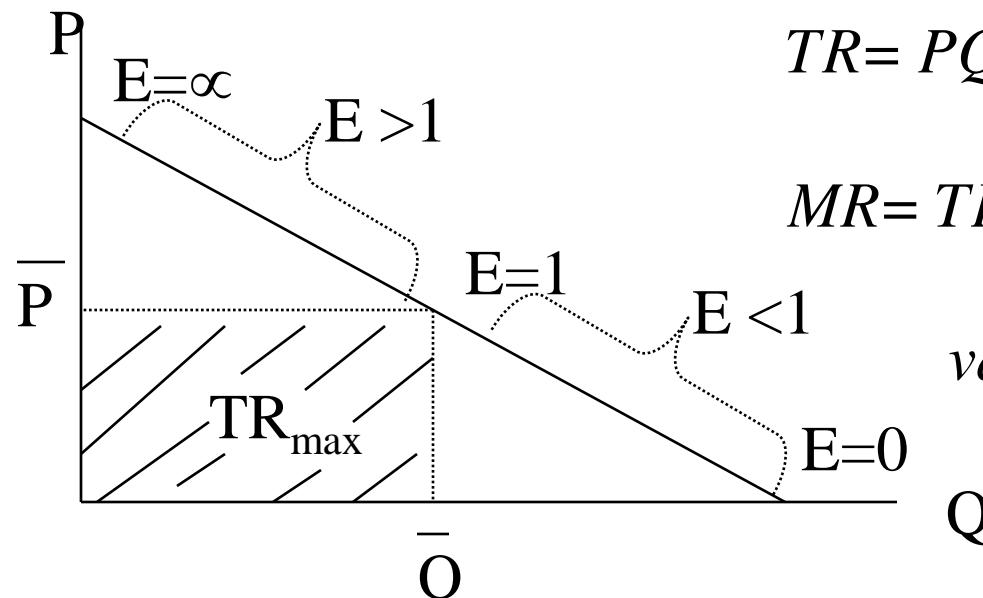
- Phân loại:
 $E_{xy} > 0$: X và Y là hai hàng hóa thay thế
 $E_{xy} < 0$: X và Y là hai hàng hóa bổ sung
 $E_{xy} = 0$: X và Y là hai hàng hóa độc lập nhau

Ý nghĩa của các hệ số co dãn

- Mối quan hệ giữa hệ số co dãn của cầu theo giá và tổng doanh thu
- Mối quan hệ giữa hệ số co dãn với chính sách hối đoái
- Hệ số co dãn và chính sách thuế
- Sử dụng các hệ số co dãn để dự báo cầu

Mối quan hệ giữa giá sỉ và doanh thu

- $E > 1 \rightarrow P \uparrow \downarrow, TR \downarrow \uparrow$
- $E < 1 \rightarrow P \uparrow \downarrow, TR \uparrow \downarrow$
- $E = 1 \rightarrow P \uparrow \downarrow, TR$ không đổi (TR_{max})

$$TR = PQ, \quad TR_{max} \text{ khi}$$

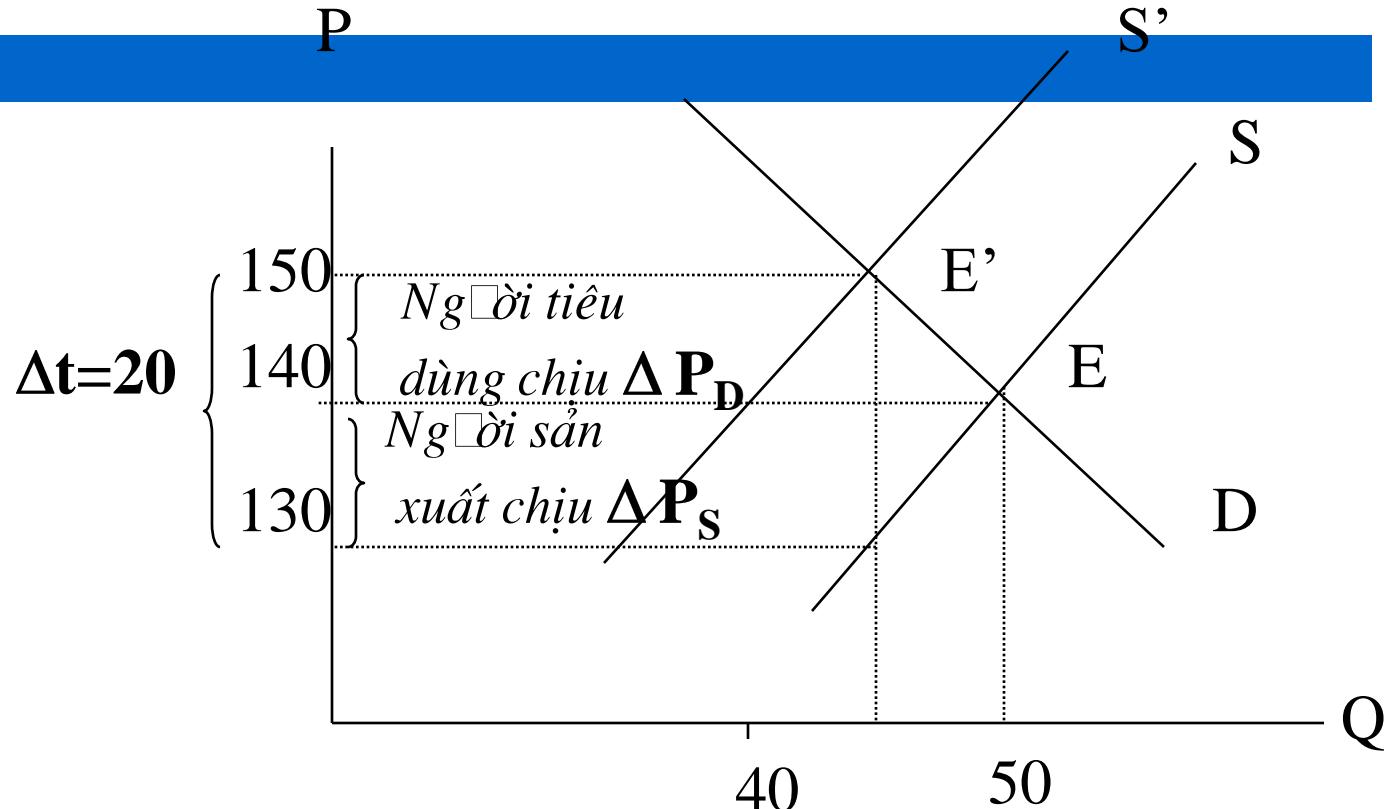
$$MR = TR'_{(Q)} = \frac{\Delta TR}{\Delta Q} = 0$$

$$\text{và } E_p = 1$$

Chính sách tăng giá

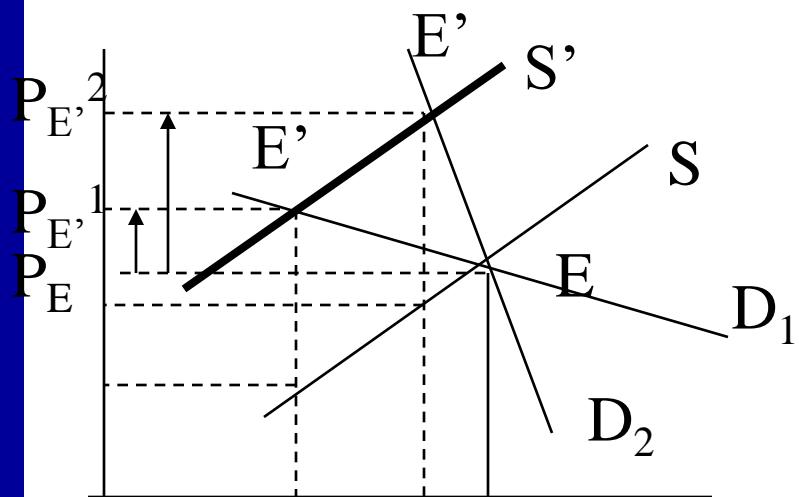
- Việc phá giá của chính phủ cùng với điều kiện Marshall-Lerner sẽ cải thiện cán cân thương mại, $\uparrow NX$
- Phá giá: là việc chính phủ một nước giảm bớt tỷ giá hối đoái
- Tác động của phá giá:
  - Tăng lợi thế cạnh tranh quốc tế, tăng xuất khẩu, giảm nhập khẩu, bảo hộ sản xuất trong nước, cải thiện cán cân thương mại ($NX \uparrow$)
- **Điều kiện Marshall-Lerner: $E_M^P + E_X^P > 1$**
- Việc phá giá của chính phủ sẽ chỉ có ý nghĩa đối với tăng NX khi: $E_M^P + E_X^P > 1$
(Trong dài hạn, khi mà cầu hàng xuất và nhập là co dãn (lượng hàng xuất tăng nhiều, lượng hàng nhập giảm nhiều khi phá giá) thì lúc đó phá giá sẽ có ý nghĩa làm $NX \uparrow$)

Thu^oc gi^om cung

Giá cân bằng trên thị trường thay đổi nh^o thế nào với các hệ số co dãn khác nhau ?

Phân h- ống cung và thuặi v̄i s̄ thay ặi giá̄ cân b̄ng

**-Giả sử co dãn của cung không đổi,
Giá cân bằng tăng nhiều hơn nếu
cầu ít co dãn hơn (ng- ời tiêu dùng
chịu nhiều thuế hơn,**

**-Cầu càng ít co dãn thì giá cân
bằng tăng càng nhiều, ng- ời
tiêu dùng càng chịu nhiều thuế
hơn ng- ời sx.**

**-VD: thuốc chữa bệnh hiếm
nhập ngoại, xăng dầu, thuốc lá
VS. hàng xa xỉ phẩm, điều hòa
, máy giặt..**

Sử dụng các hệ số co dãn để dự báo cầu

- Các hệ số co dãn cho biết mức độ thay đổi của l- ợng cầu khi các biến số liên quan thay đổi. Do đó, có thể sử dụng chúng để dự báo l- ợng cầu trong t- ơng lai khi biết sự thay đổi của các nhân tố ảnh h- ưởng nh- giá cả, thu nhập..

Dự báo cầu- Ví dụ

- Một doanh nghiệp sản xuất máy điều hòa dự báo thu nhập dân c- sang năm tăng 2%, giá điều hòa tăng 1%. L- ợng bán năm nay là 100 chiếc. Biết rằng hệ số co dãn của cầu máy điều hòa theo thu nhập là 1,2 và theo giá là -3. Dự báo l- ợng cầu năm sau.
- $E_p = -3$ nên l- ợng cầu giảm 3%
- $E_i = 1,2$ nên l- ợng cầu tăng 2,4%
- Tổng ảnh h- ưởng làm l- ợng cầu giảm 0,6%, vậy dự báo l- ợng cầu năm sau là 99,4 chiếc

L^u thuy^{ết} hành vi ng-^{ười} tiêu d^{ùng}

- Mục tiêu của ng-^{ười} tiêu dùng là tối đa hóa lợi ích
- Lợi ích là sự hài lòng, sự thoả mãn mà con ng-^{ười} có đ- ợc từ tiêu dùng của họ.
- Lợi ích là khái niệm trừu t- ượng và phụ thuộc vào mức độ cảm nhận của mỗi ng-^{ười} tiêu dùng riêng biệt.
- Lợi ích khác nhau phụ thuộc vào loại hàng hóa tiêu dùng khác nhau

Đo lⁱc^h nh- th^onàò

- Rất khó khăn trong việc đo lợi ích
- Có hai quan điểm về đo lợi ích:
  - Lợi ích đo đ- ợc
  - Lợi ích so sánh đ- ợc

Lợi thuỷ tinh chảo - ác

- Giả định
  - Tính hợp lý
  - Lợi ích đo đạc
  - Lợi ích cân bằng của tiền không đổi
  - Lợi ích cân bằng giảm dần
  - $TU=f(x,y,z)$

Cân b^ong c^oa ng-^oi tiầu d^ong

- So sánh giữa lợi ích cận biên và chi phí cận biên
- $MU=P$
- Nếu thừa tiền có thể cất đi

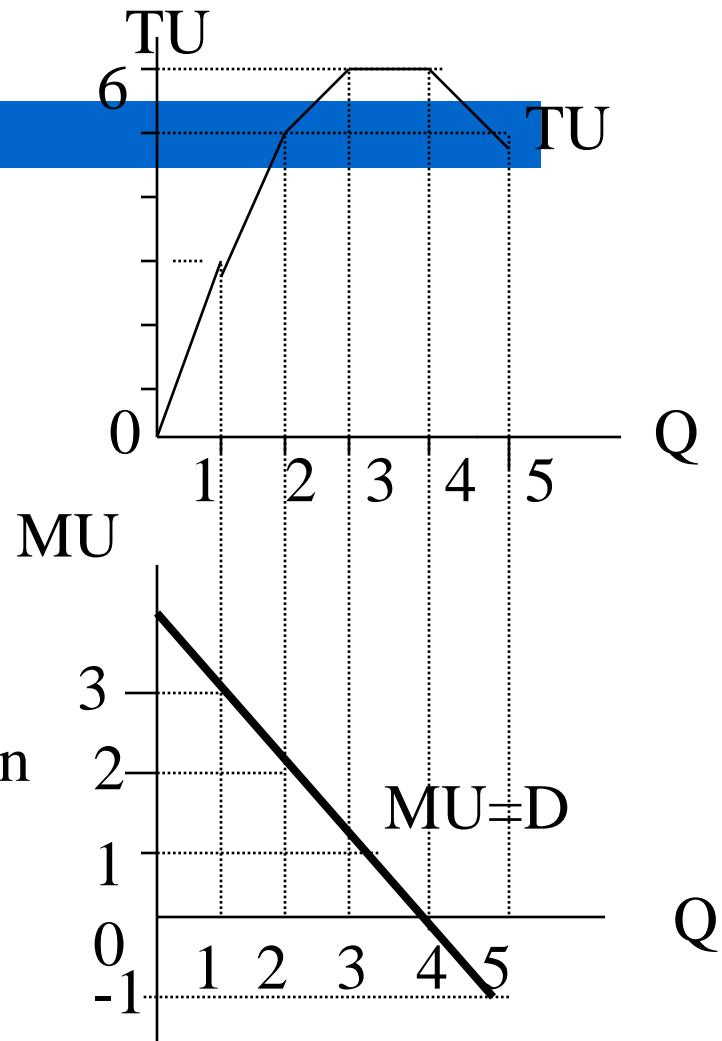
X^uc ānh Ăng c^u

<u>Chiếc kem thứ</u>	<u>TU</u>	<u>MU</u>
1	3	3
2	5	2
3	6	1
4	6	0
5	5	-1

Nhận xét: $MU \downarrow > 0 \rightarrow TU \uparrow$ chậm dần

$$MU = 0 \rightarrow TU_{\text{max}}$$

$$MU < 0 \rightarrow TU \downarrow$$

Phầ ph^on

- Đơn vị đo lợi ích không thuyết phục: Đơn vị chủ quan (util) và đơn vị khách quan.
- Tiền có lợi ích cận biên không đổi: Không thực tế
- Lợi ích cận biên giảm dần

Lợi thế IOT chia sẻ sinh sản -

- Giả định

- Tính hợp lý
- Lợi ích so sánh đ- ợc
- Tỷ lệ thay thế cân bằng giảm dần
- $TU=f(x,y,z)$
- Tính nhất quán và bắc cầu

Cân b^{ằng} c^a ng-ⁱ tiầu d^{òng}

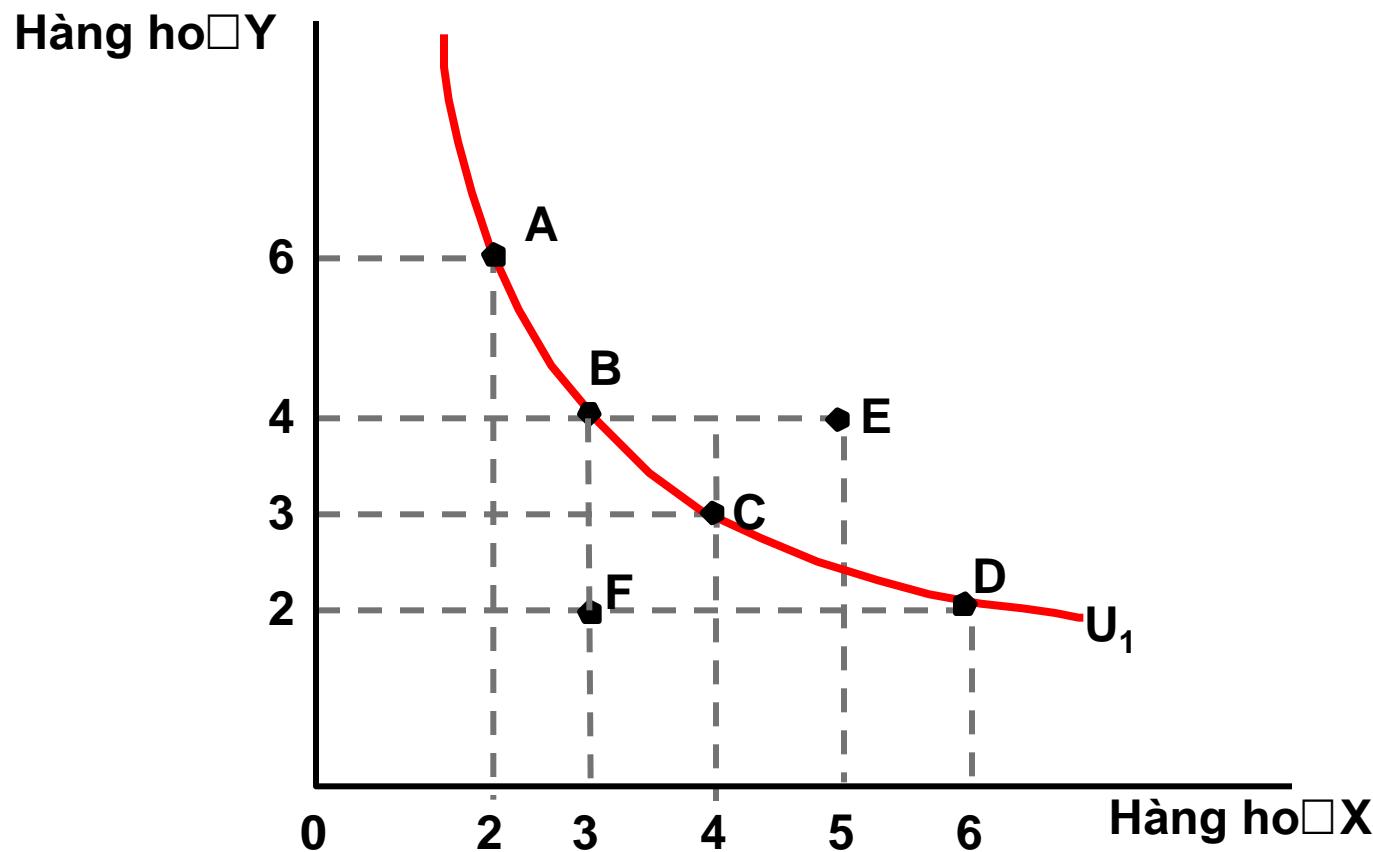
- Đ-ờng bàng quan
- Đ-ờng ngân sách
- Trạng thái cân bằng
- Sự thay đổi

C~~h~~c ~~h~~-~~h~~ng bàng quan

Kh~~h~~ ni~~m~~:

- Đ- ờng bàng quan thể hiện các tập hợp hai hàng có cùng mức lợi ích nh- nhau.
- Trong hình 2.1, trục hoành thể hiện số l- ợng hàng hoá X và trục tung thể hiện số l- ợng hàng hoá Y.
- Đ- ờng U₁ trong hình 2.1 là đ- ờng bàng quan (không quan tâm vì mọi điểm trên đ- ờng bàng quan có cùng mức lợi ích)
  - Điểm A (với 6 đơn vị Y và 2 đơn vị X) có cùng lợi ích với điểm B (với 4 đơn vị Y và 3 đơn vị X).
  - Điểm E có lợi ích cao hơn, đ- ợc - a thích hơn
  - Điểm F có lợi ích thấp hơn, ít đ- ợc - a thích hơn

Hình 2.1: $\square$ - $\square$ ng bàng quan

Độ dốc âm của đường bàng quan

- Độ dốc âm của đường bàng quan chỉ ra rằng nếu ngoài tiêu dùng phải từ bỏ một số hàng hoá Y thì chỉ có một cách duy nhất phải cho họ thêm hàng hoá X để mức thoả mãn vẫn không thay đổi.
- Việc từ bỏ 1 đơn vị Y từ điểm B đến điểm C thì ngoài tiêu dùng phải nhận được một đơn vị X để bù đắp lợi ích cho họ.

điểm dốc âm của ă- ng bằng quan thợ hiện tín thay thíbìa ngim dín

- Vận động từ điểm A đến điểm B, người tiêu dùng mong muốn từ bỏ 2 đơn vị Y để có được 1 đơn vị X để mức lợi ích không đổi.
- T- ơng tự, người tiêu dùng sẵn sàng từ bỏ 1 đơn vị Y để có thêm được 1 đơn vị X giữa điểm B và điểm C.
- Giữa điểm C và điểm D, người tiêu dùng chỉ muốn từ bỏ 1/2 đơn vị Y để có thêm 1 đơn vị X.
- Độ dốc của đường U_1 bằng -2 trong khoảng A và B; bằng -1 trong khoảng B và C; bằng -1/2 trong khoảng C và D

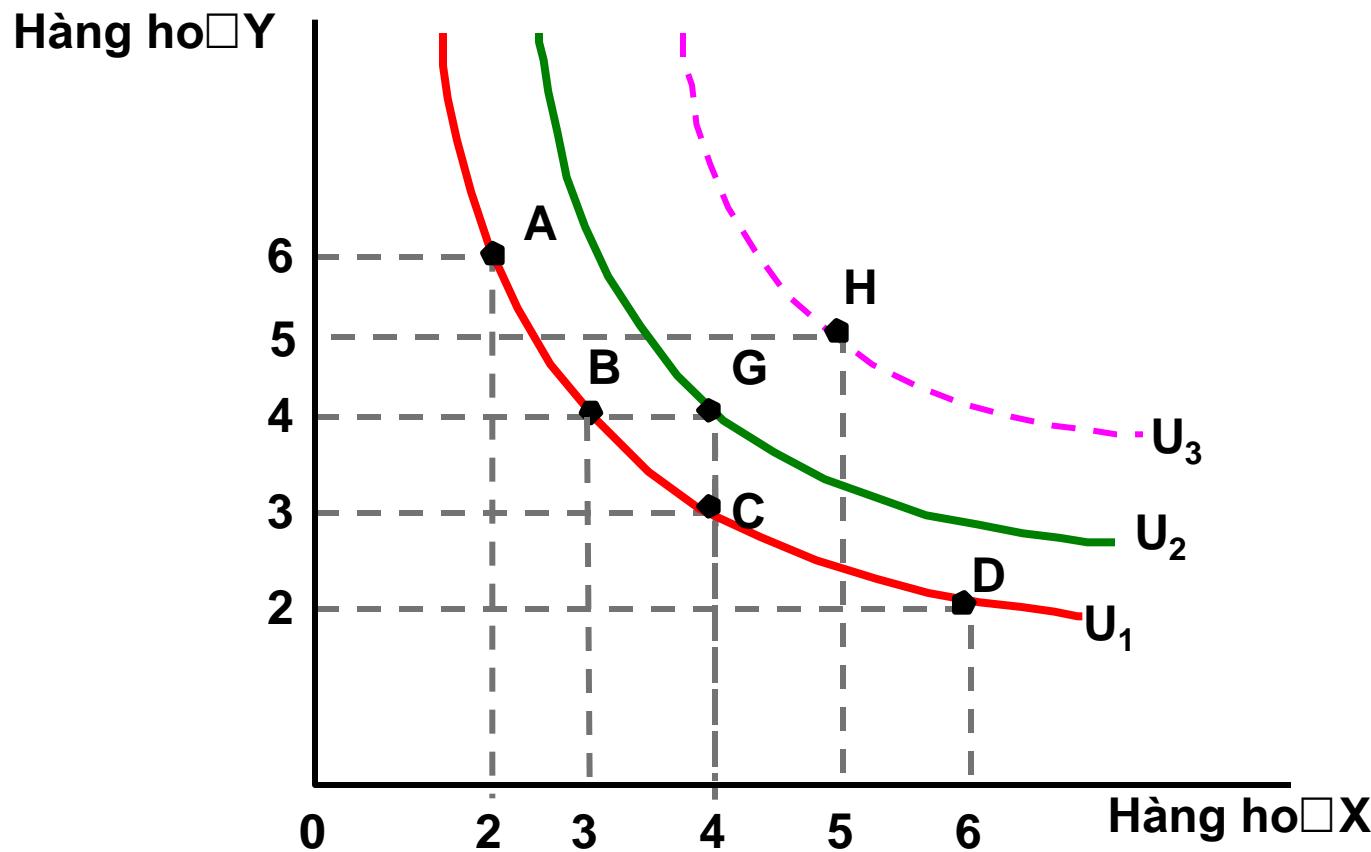
d^oc âm c^a ā- ng bàng quan thợ hi^{nh} t^o l^o thay th^obì^{nh} gi^m d^on

- Tỷ lệ thay thế cận biên (MRS): Là l- ợng một hàng hoá mà mỗi cá nhân phải từ bỏ để tiêu dùng thêm1 đơn vị hàng hoá khác mà không làm thay đổi mức lợi ích.
- Tỷ lệ thay thế biên chính là độ dốc
- Đ- ờng bàng quan có độ dốc (hay tỷ lệ thay thế biên) âm và giảm dần.

Các ă-ng bàng quan khầng cết nhau và ă-ng càng xa càng tốt

- Khi mọi tập hợp 2 hàng hoá X và Y mang lại một mức lợi ích nhất định, mọi điểm chỉ có một (và chỉ một) đ-ờng bàng quan đi qua. Các đ-ờng bàng quan không thể cắt nhau
- Bản đồ các đ-ờng bàng quan thể hiện các mức lợi ích khác nhau mà mỗi cá nhân có thể đạt đ-ợc từ mọi khả năng lựa chọn tiêu dùng. Các đ-ờng bàng quan càng xa gốc toạ độ càng có lợi ích lớn hơn
  - Hình 2.2 cho thấy biểu đồ 3 đ-ờng bàng quan.

Hình 2.2: Biểu đồ cá nhân - Hàng bàng quan

Môc tiầu và giá hìn cá só là chọn

- Ng-ời tiêu dùng cố gắng lựa chọn hàng hoá đem lại lợi ích cao nhất
- Hạn chế sự lựa chọn của ng-ời tiêu dùng là thu nhập của họ, sự ràng buộc thu nhập đ-ợc biểu diễn bởi đ-ờng ngân sách

II- Ảnh ngân sách

- Ngân sách hạn chế của một cá nhân là giới hạn thu nhập chi tiêu cho các tập hợp hàng hoá và dịch vụ mà cá nhân đó có thể mua.
- Hình 2.3 một cá nhân có một thu nhập nhất định có thể chi tiêu cho hai hàng hoá X và Y.

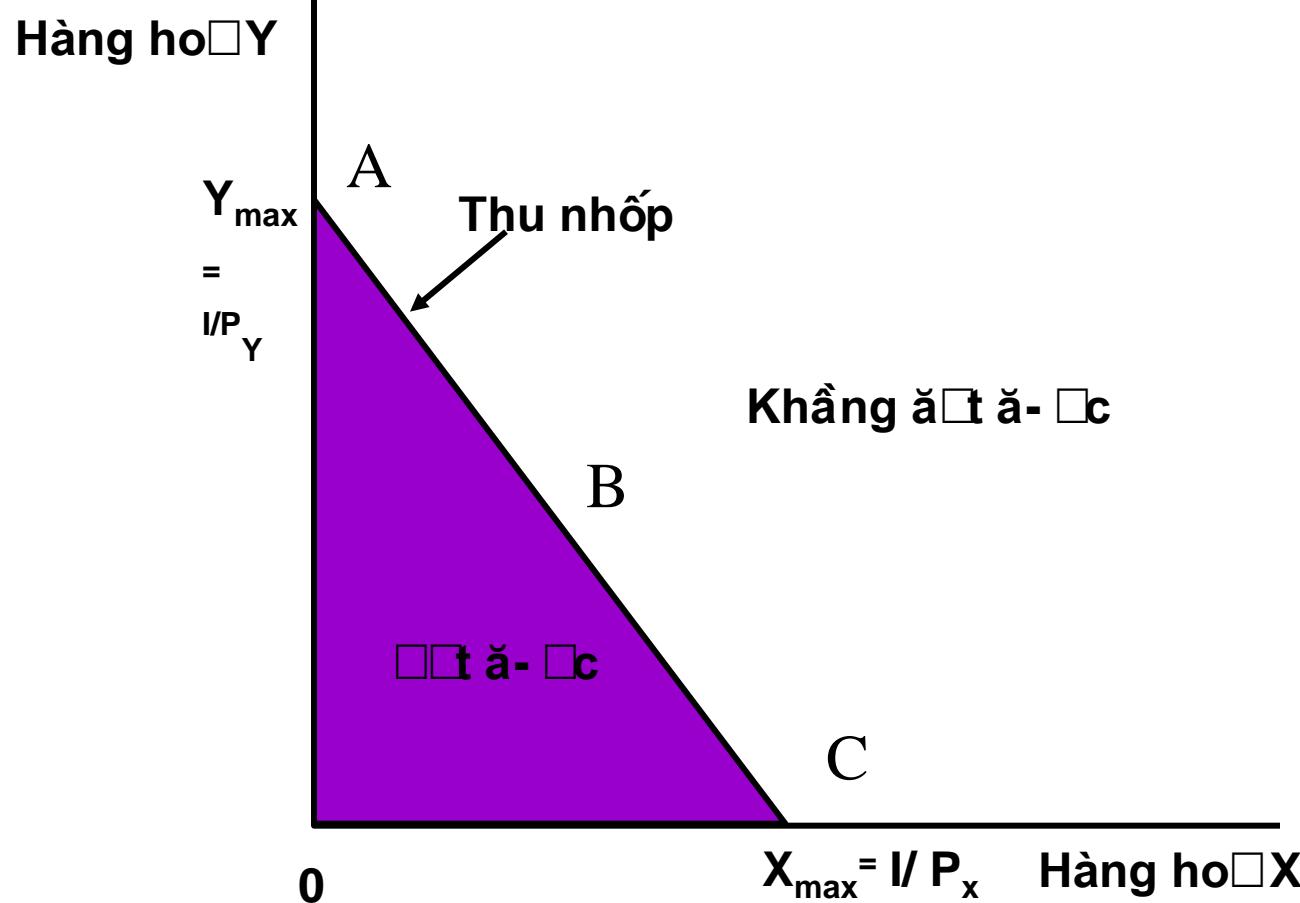
Đ- ờng ngân sách

- Nếu toàn bộ thu nhập chỉ chi cho hàng hoá X (điểm C) thì tối đa X_{max} đ- ợc mua.
- Nếu toàn bộ thu nhập chỉ chi cho hàng hoá Y (điểm A) thì tối đa Y_{max} đ- ợc mua.

Khái niệm:

Đ- ờng nối giữa X_{max} và Y_{max} thể hiện các tập hợp hai hàng hoá đ- ợc mua với cùng một thu nhập (mọi điểm trên đ- ờng AC trừ A và C).

Hình 2.3: Hỗn hợp ngân sách

dōc ā- ḥng ngân sāch

- Đ- ờng ngân sách dốc xuống phản ánh thực tế rằng nếu tăng chi tiêu cho hàng hoá X thì l- ợng hàng hoá Y sẽ giảm- quan hệ đánh đổi: muốn tăng X thì phải giảm Y vì thu nhập không đổi
- Độ dốc đ- ờng ngân sách chính là l- ợng hàng hoá Y phải từ bỏ để mua thêm đ- ợc 1 đơn vị hàng hoá X

Ph- Lang trinh Ă- Lang ngan soch

- Giả sử ng- ời tiêu dùng có thu nhập I\$ để chi tiêu cho hai hàng hoá X và Y.
- Giả sử giá hàng hoá X là P_x và giá hàng hoá Y là P_y .
- Tổng l- ượng tiêu dùng cho hai hàng hoá X và Y là $X.P_x + Y.P_y$. [2.3]

Ph- ương trìn hă- ương ngân sách

- Viết lại ph- ương trình 2.3 theo hàng hoá Y, chúng ta có ph- ương trình tuyến tính nh- sau

$$Y = - \left(\frac{P_X}{P_Y} \right) X + \frac{I}{P_Y} \quad [2.4]$$

- Độ dốc của đ- ờng ngân sách (-PX/PY) thể hiện chi phí cơ hội của hai hàng hoá X và Y.

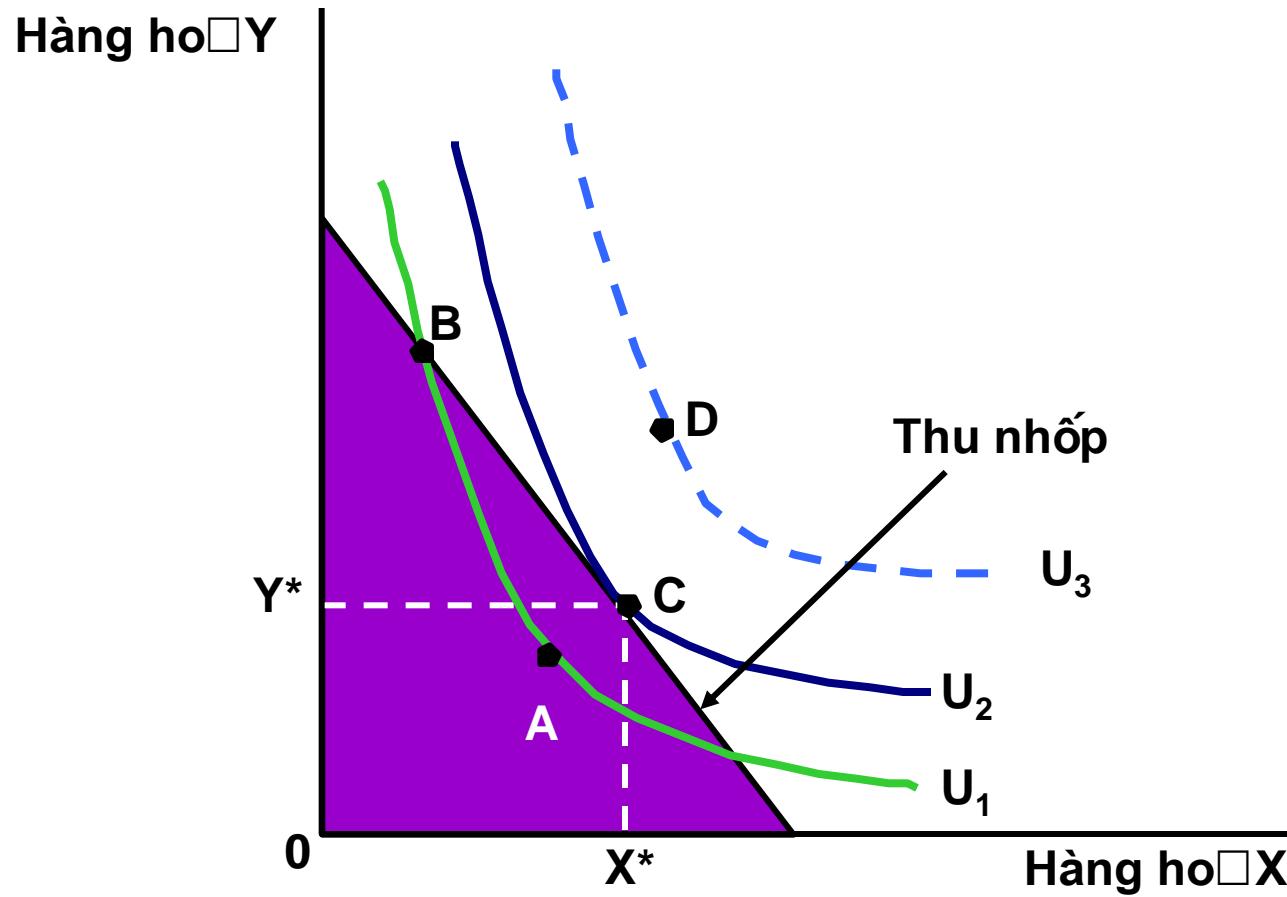
Thay đổi giá hàng hóa và đặc điểm đóng ngân sách

- Nếu hàng hóa Y tăng đối đắt hơn hàng hóa X thì đóng ngân sách sẽ thoải mái hơn (P_x giảm, P_y tăng).
- Nếu hàng hóa Y tăng đối rẻ hơn hàng hóa X thì đóng ngân sách sẽ dốc hơn (P_x tăng, P_y giảm).

TÍ ãa hoái ch- Tríng thícân bóng cáa ng- i tiáu dóng

- Hình 2.4, Điểm A có thể đạt đ- ợc nh- ng ch- a sử dụng hết ngân sách.
- Điểm B có thể đạt đ- ợc nh- ng ch- a phải đ- ờng bàng quan cao nhất mà ng- ời tiêu dùng mong muốn.
- Điểm D nằm trên đ- ờng bàng quan cao hơn điểm C, nh- ng do ngân sách hạn chế nên không thể đạt đ- ợc.
- Điểm C với kết hợp lựa chọn là X* và Y* là điểm đạt đ- ợc vì nằm trên đ- ờng ngân sách và đ- ờng bàng quan cao nhất có thể. Nh- vậy, điểm C là điểm tối đa hoá lợi ích.

Hình 2.4: Tính năng của hàng hóa

Bí quyết tiêu hóa lợi ích

- Tại điểm C thu nhập đ- ợc tiêu dùng hết.
- Tại điểm C đ- ờng bằng quan U_2 tiếp xúc với đ- ờng ngân sách nên ta có
$$\text{Độ dốc đ- ờng bằng quan} = \text{Độ dốc đ- ờng ngân sách}$$
- Hoặc
$$\frac{P_X}{P_Y} = MRS .$$
- Nh- vậy, khi lựa chọn phân bổ thu nhập cho hai hàng hoá (hàng hoá X và Y) ng- ời tiêu dùng sẽ:
  - Chi tiêu toàn bộ thu nhập cho hai hàng hoá đó
  - Lựa chọn tập hợp hàng hoá sao cho tỉ lệ thay thế cận biên của hai hàng hoá bằng tỉ lệ giá của hai hàng hoá.

Ảnh hưởng thay thế và ảnh hưởng thu nhập khi giá hàng hóa thay đổi

- Sự thay đổi giá đồng thời tạo ra ảnh hưởng thay thế và ảnh hưởng thu nhập
- Thay đổi trong l-ợng cầu do sự thay thế hàng hoá này với hàng hoá khác khi giá hàng hoá thay đổi, lợi ích không đổi đ-ợc gọi là **Ảnh hưởng thay thế (SE)**.
- Ảnh hưởng này gây ra sự vận động dọc theo đ-ờng bàng quan ban đầu. Việc tiêu dùng sẽ thay đổi t-ương ứng với MRS và tỷ lệ giá mới giữa hai hàng hoá.
- Sự thay đổi trong l-ợng cầu do thay đổi thu nhập thực tế của ng-ời tiêu dùng (thay đổi sức mua) đ-ợc gọi là **Ảnh hưởng thu nhập (IE)**.
- Giá thay đổi làm thay đổi sức mua và ng-ời tiêu dùng sẽ dịch chuyển đến đ-ờng bàng quan khác phù hợp hơn với sức mua mới.
- Sự thay đổi trong l-ợng cầu khi giá thay đổi đ-ợc xác định bằng tổng hai ảnh hưởng thay thế và thu nhập

□nh h- □ng thay th□ và □nh h- □ng thu nhốp khi gi□1 hàng ho□gi□m

- Hình 2.6, ban đầu, tối đa hoá lợi ích với giỏ hàng hoá X^* và Y^* tại điểm A, đ- ờng U_1 và ngân sách cũ
- Sau khi P_x giảm làm thay đổi giá t- ơng đối giữa hai hàng hoá, ng- ời tiêu dùng thay thế X cho Y và giữ lợi ích không đổi (sức mua không đổi) trên đ- ờng U_1 . Giỏ hàng tối - u mới là X_B, Y_B tại điểm B.
- □nh h- ờng thay thế là sự vận động trên đ- ờng bàng quan ban đầu đến điểm B.

Đinh h- ồng thay th- khi gi- giam

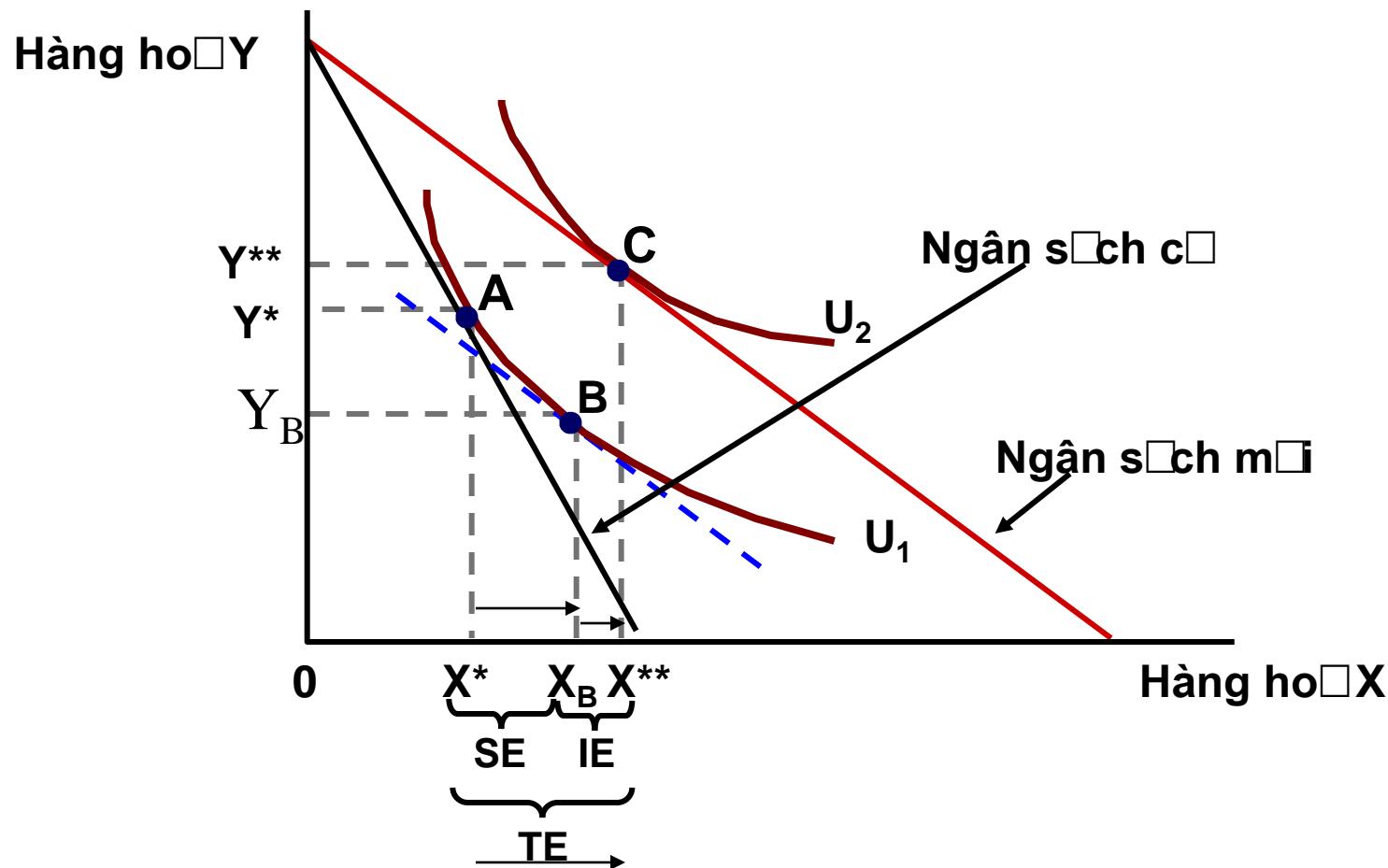
Nếu ng- ời tiêu dùng vẫn ở trên đ- ờng U_1 với tỉ số giá mới, ng- ời tiêu dùng sẽ chọn điểm B vì đó là điểm MRS bằng với độ dốc của đ- ờng ngân sách mới.

- Vẫn giữ lợi ích ở đ- ờng bàng quan ban đầu t- ơng tự nh- chúng ta giữ thu nhập th t không thay đổi.
- Ng- ời tiêu dùng mua nhiều hàng hoá X hơn (X_B).

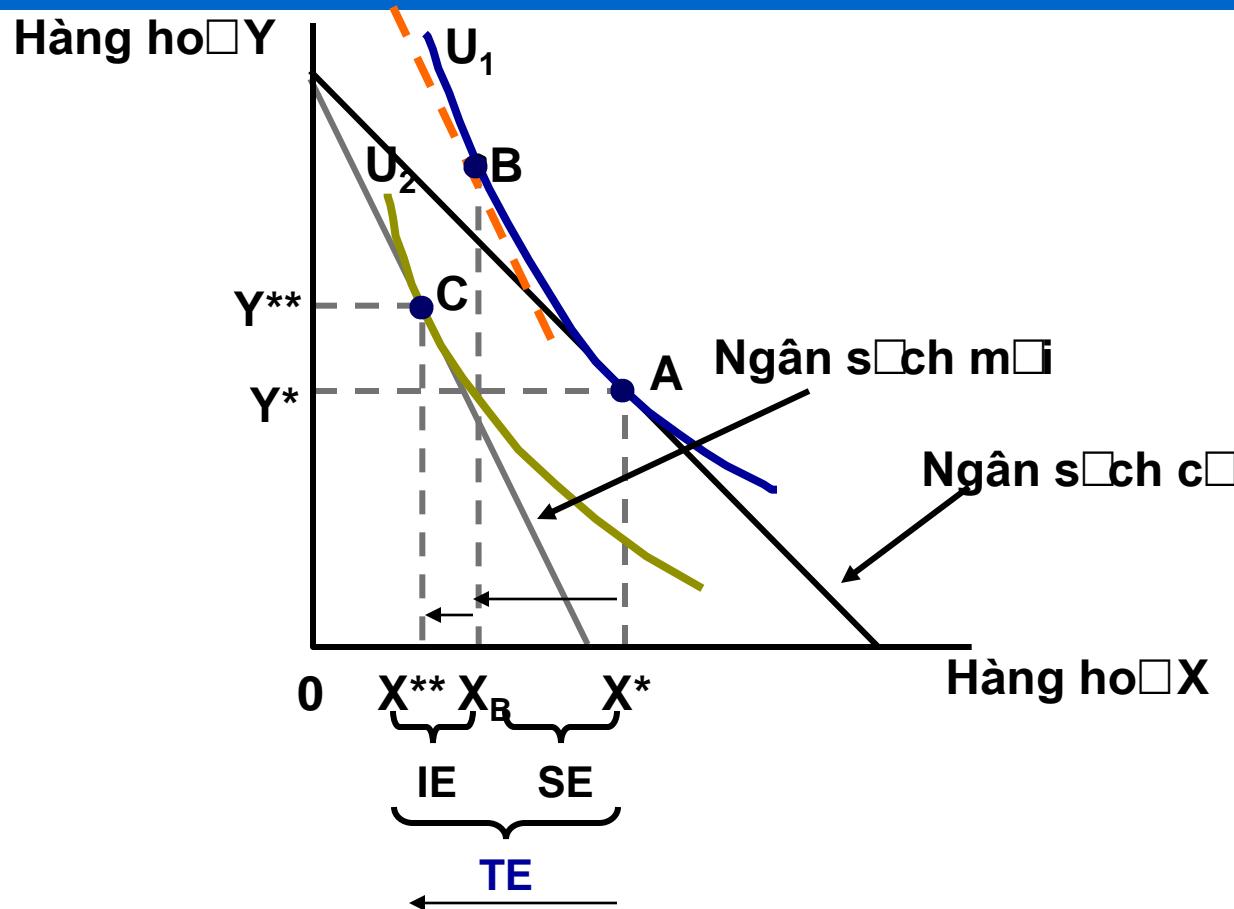
nh h- ng thu nhóp khi gi gím

- Tuy nhiên do P_x giảm nh- ng thu nhập t- ơng đố (I) vẫn giữ nguyên làm thu nhập $th\text{c } t\text{}$ của ng- ời tiêu dùng tăng (sức mua tăng) và làm tăng lợi ích của họ lên U_2 .
- Đ- ờng ngân sách mới là đ- ờng nằm phía ngoài, thoải hơn đ- ờng ngân sách cũ do giá giảm.
- ảnh h- ớng thu nhập là sự dịch chuyển sang đ- ờng bàng quan mới do sức mua tăng lên, đến điểm C với giỏ hàng hoá tối - u mới là X^{**} , Y^{**}
- Ng- ời tiêu dùng mua nhiều hàng hoá X hơn (X^{**}).
- Tổng hai ảnh h- ớng là TE, nh- vậy, khi giá giảm làm l- ợng tăng từ X^* lên X^{**}

Hình 2.6: Hình ảnh h- ống thu nhöp và thay thö khi giö hàng hoögiöm- Hàng hoö thäng th- ống

Hình 2.7: Hình ảnh h-ỗng thu nhôp (IE) và thay thỗng (SE) khi giả hàng hoả tơng-hàng hoảthâng th-ỗng

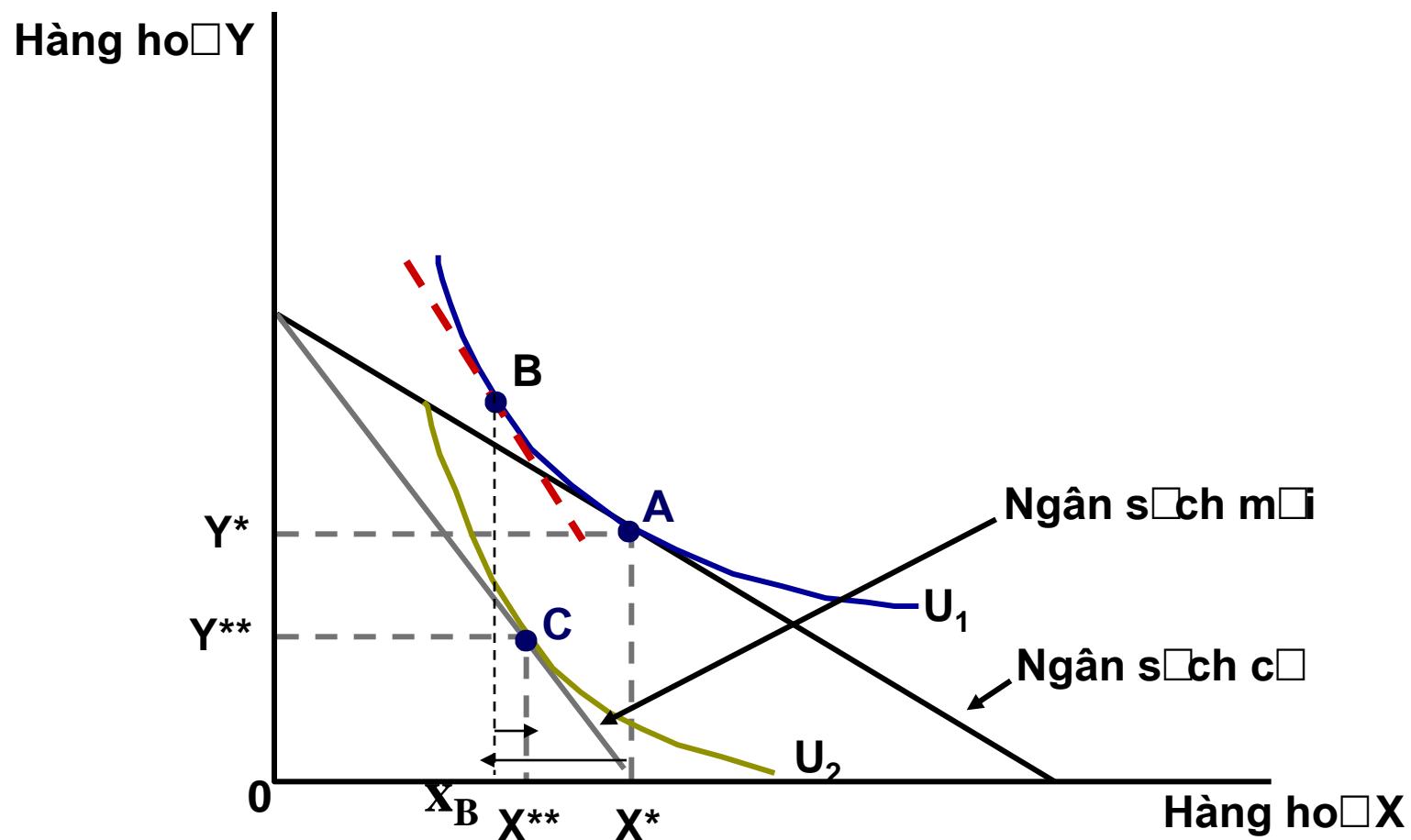
Ảnh h- ống thay thế và ảnh h- ống thu nhöp ài v-i hàng ho-thang th- ống

- Hình 2.6 và 2.7, ảnh h- ống thay thế và ảnh h- ống thu nhập vận hành cùng chiều.
- Khi giá giảm, cả hai ảnh h- ống đều làm cho ng- ời tiêu dùng mua nhiều hơn, và khi giá tăng mua ít hơn.
- Điều này giải thích đ- ờng cầu dốc xuống, và xác định độ dốc của đ- ờng cầu.
- Nếu ảnh h- ống thay thế hoặc thu nhập lớn thì thay đổi trong l- ợng cầu sẽ lớn.Nếu ảnh h- ống thay thế hoặc ảnh h- ống thu nhập nhỏ thì thay đổi trong l- ợng cầu sẽ nhỏ.
- Các phân tích này cũng cung cấp sự hiểu biết sâu sắc về cách thức th- ờng sử dụng trong thống kê kinh tế.

Ảnh hưởng thay thế và ảnh hưởng thu nhập đối với hàng hóa

- Với hàng hóa cấp thấp, ảnh hưởng thay thế và ảnh hưởng thu nhập vận hành ngược chiều nhau.
- Tiêu dùng giảm (tăng) do giá tăng (giảm) gây ra ảnh hưởng thay thế. Tiêu dùng giảm (tăng) do giá giảm (tăng) gây ra ảnh hưởng thu nhập.
- Hình 2.8 chỉ rõ hai ảnh hưởng khi giá hàng hóa X tăng.
- Ảnh hưởng thay thế, giữ thu nhập thực tế không đổi, thể hiện sự dịch chuyển từ điểm A (X^*, Y^*) đến điểm B trên U_1 . Ảnh hưởng thay thế phản ảnh sức mua giảm do giá X tăng.
- Khi X là hàng hóa cấp thấp, giảm thu nhập sẽ làm tăng tiêu dùng và thể hiện sự dịch chuyển từ điểm B (trên U_1) đến điểm tối đa hóa lợi ích mới là điểm C (X^{**}, Y^{**}) trên U_2 .

Hình 2.8: Ónh h- óng thu nhöp và ónh h- óng thay th ă i v i hàng ho c p th p

Ảnh hưởng thay thế và ảnh hưởng thu nhập ảnh hưởng hàng hóa cồng thompson

- Khi X^{**} nhỏ hơn X^* tức là tăng giá hàng hóa X sẽ làm giảm lượng tiêu dùng hàng hóa X .
- Điều này do ảnh hưởng thay thế lớn hơn ảnh hưởng thu nhập gây ra.
- Nhìn vậy, nếu ảnh hưởng thay thế trội hơn thì đồng cầu hàng hóa X vẫn có độ dốc âm.

The End